

Asia: VN/20266/2025

Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriön asetukseksi opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen muuttamisesta.

Ammatillisen koulutuksen valintaperusteasetuksen 19 §:n 2 momentti kumottaisiin. Voimassa olevan asetuksen mukaisesti ei enää sovellettaisi koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuvaa valintaa yksilöllistetyn matematiikan ja äidinkielen arvosanan perusteella. Perusopetuksen päättötodistuksen arviointia on muutettu siten, että oppilaalla on jatkossa rajatun oppimäärän mukainen arvosana, jonka perusteella hän hakee koulutukseen yhteishaun pistevalinnassa. Oppilaalle, joka suorittaa opintoja rajatun oppimäärän mukaisesti, annetaan päättötodistukseen arvosanaksi korkeintaan 5. Lisäksi valintaperusteasetuksen 20 §:ää muutettaisiin siten, että sen 1 momentista poistettaisiin oppimisvaikeudet sellaisina henkilöön liittyvinä syinä, joiden perusteella koulutuksen järjestäjän harkintaan perustuvaa valintaa sovellettaisiin. Muutoksen perusteena on hallitusohjelman tavoite selkeyttää oppimisen tukea ja yhtenäistää oppimisen tuen jatkumo varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Oppimisen tuen ja erityisen tuen vahvistumisen vuoksi ei ole enää nähdä tarpeelliseksi erikseen mahdollistaa harkintaan perustuvan valinnan käyttämistä oppimisvaikeuksien perusteella.

Kuntaliitto kannattaa valintaperusteasetukseen ehdotettuja muutoksia ja yhtyy muutoksen perusteluihin. Kuntaliiton näkemyksen mukaan hakijoiden yhdenvertaisuus ja edellytykset opinnoista selviytymiseen paranevat, kun todistusarvosana vastaa todellista osaamista ja oppimisen tuen uudistus mahdollistaa tuen saamisen aiempaa matalammalla kynnyksellä. Koulutuksen järjestäjien näkökulmasta kuva hakijoiden todellisesta osaamistasosta selkeytyy. Tämän takia on mahdollista, että muutos parantaa hakijan ohjautumista itselleen sopivaan koulutukseen ja sitä

kautta vähentää jossain määrin myös koulutuksen keskeyttämistä ja ohjautumista myöhemmin toiseen perustutkinto- tai TUVA-koulutukseen. Kuntaliitto pitää myös hyvänä, että ehdotettu muutos on omiaan lievästi vähentämään harkinnanvaraisen valinnan aiheuttamaa lisätyötä koulutuksen järjestäjillä.

Kuntaliitto haluaa nostaa esiin mahdollisen riskin entisestään hyvin kuormitetun TUVA-koulutuksen opiskelijamäärien kasvusta, jos aiempaa useampi opiskelija ohjautuu hakemaan suoraan TUVA-koulutukseen tai jää vaille ensisijaisesti hakemaansa opiskelupaikkaa. Jos tällainen tilanne toteutuu, se aiheuttaa lisätyötä myös kuntien oppivelvollisuusvalvoijille ja pidentää tällaiseen tilanteeseen joutuvien opiskelijoiden koulutuspolkua. Tilanteen kehittymistä on seurattava huolellisesti ja huonoon kehityssuuntaan reagoitava tarvittaessa. Kuntaliitto korostaa perusopetuksen oppilaanohjauksen merkitystä, jotta nivelvaiheen palvelut riittävät niitä eniten tarvitseville.

Eronen Ilkka
Suomen Kuntaliitto ry.